

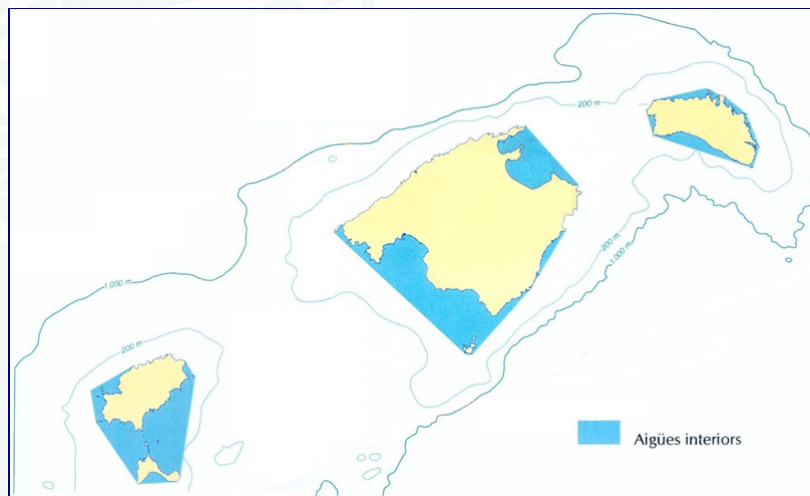
LA PESCA A LA SERRA DE TRAMUNTANA, PASSAT, PRESENT ... I FUTUR?

Antoni Mª Grau Jofre i patrons majors d'Andratx, Sóller i Pollença.

La Serra està a l'origen del desenvolupament de la pesca a Mallorca: fins a la conquesta francesa d'Alger, no hi havia ports habitats a Mallorca, llevat de Palma, pel risc dels pirates, i els pescadors habitaven als pobles, lluny del mar. Varen ser pescadors de Valldemossa i Banyalbufar que s'establiren a Manacor i Cala Rajada quan les condicions de seguretat ho varen permetre. A La Serra els era desfavorable la manca de brises, els refugis sempre exposats i la cota entre la mar i els pobles.

El 1920, a Banyalbufar hi havia 100 homes que feien feina de pescadors, amb 30 barques. Hi havia 11 punts de la costa on usats per estada de barques de pesca professional. Avui, sols 3: Pollença, Sóller i Andratx. Hi ha 23 barques d'arts menors, 9 d'arrossegament, una d'encerclament i una de palangre pelàgic. En 30 anys s'ha perdut el 65% de la flota, i en 20 anys s'ha passat de 53 barques a 23. Molts homes han passat a fer feina al turisme, la UE ha finançat el desbarrestament de barques. A més, el mercat ha canviat per canvis culturals en el consum de peix.

Avui la peça més preuada és la llagosta, el prestigi de la qual ens ve dels romans, i que manté a les Balears la darrera pesquera viable de la Mediterrània. Però el seu prestigi és nacional, i no tan apreciada pels alemanys!

El problema més important de la Serra avui és la manca de vigilància, ja que són aigües de competència del Ministeri, que no té personal ni embarcacions a l'efecte. Es calcula que del 4 al 8% de pescadors recreatius venen el peix. S'ha de fer pinya de pescadors recreatius i professionals contra furtius. A la costa de Calvià la situació és millor, com ho demostra l'èxit de la Reserva del Toro-Malgrats, on les poblacions de distintes espècies s'han multiplicat per un factor de 20 o 30, segons els casos.

A les Balears les poblacions de peixos són de reclutament local. Per això, i amb els corrents dominants de SO a NE, la reserva de Sa Dragonera podrà ser importantíssima per recuperar poblacions.

És important afavorir la marca local com a factor favorable als pescadors, amb una bona traçabilitat del producte. S'ha iniciat el marcat de peix amb brides. S'ha fet a Eivissa amb la llagosta, amb gran èxit. (A Menorca no tenen interès: se'n declaren unes 11 TM, se'n deuen pescar 25 o 30 i se'n venen 100!). També és important el punt de primera venda d'Andratx, i la pròpia organització dels pescadors: regulant captures han aconseguit passar el preu de la llampuga de 1 a 3 €.

Es calcula que a les Balears hi ha de l'ordre de 100.000 pescadors recreatius, que poden capturar anualment de 1200 a 2000 tm, contra les 3000 declarades pels professionals. Són importants també per mantenir la cultura i el prestigi del peix local (un 35% dels compradors de peix són recreatius).

La proposta d'una Reserva a Sóller té molta base social, el projecte és de 5000 Ha, però essent aigües exteriors, depèn del ministeri, que no hi compromet medis. Un projecte similar a Sant Vicenç està també avançat.

Es interessant el projecte de pesca-turisme, on les barques professionals quedin habilitades per embarcar turistes que vulguin conèixer aquesta feina i gaudir d'un dia al mar molt distint de l'experiència de platja. S'ha iniciat recentment, en pla experimental.